

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Туризмознавство та основи туристичного бізнесу»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	ІЗ Туризм та рекреація
Галузь знань	І Транспорт та послуги
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Скляр Георгій Павлович
д.е.н., професор
професор кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-099-953-92-69
Електронна адреса	turizm@puet.edu.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування необхідних знань з туризмознавства шляхом вивчення та оволодіння спеціальними термінами та фаховими визначеннями, розуміння сутності основних процесів туристичної діяльності, технології організації турів та формування маршрутів подорожей, нарощування географії подорожей; організації підприємницької діяльності в туризмі; започаткування і організація роботи туристичного підприємства, ліцензування туроператорської діяльності; формування міжнародної і національної туристичної політики, інституційного середовища туристичного бізнесу.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з географії, історії, культури
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів (ПР01). - знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також	- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (K01); - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
світоглядних та суміжних наук (ПР02); - знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ (ПР03); - розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт (ПР07).	загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (К02); знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (К15).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Туризм як вид господарської діяльності та бізнесу		
Тема 1. Сутність туризму і туристичного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь «Особистий туристичний досвід»
Тема 2. Організаційні форми та види туризму	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь «Основні види туризму у регіоні постійного проживання студента»
Тема 3. Економіко-правові засади туристичного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат «Сутність і форми партнерських відносин у туризмі»
Тема 4. Туристичний продукт та його розробка	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати тези на студентську наукову конференцію «Пропозиція щодо розробки одноденного туру в регіоні»
Тема 5. Ринок туристичних послуг і просування туристичного продукту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат «Ринок туристичних послуг» Підготувати доповідь «Просування туристичного продукту регіону»
Модуль 2. Формування туристичної політики		
Тема 6. Туристична система і політика розвитку туристичного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь «Інновації у туризмі» Підготувати презентацію «Туристичні кластери і дестинації України»
Тема 7. Глобальна міжнародна туристична політика	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь «Структура і напрями діяльності Всесвітньої туристичної організації ООН (ЮНВТО)». Підготувати доповідь «Основні проблеми міжнародної туристичної діяльності»
Тема 8. Туристична політика України	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь «Актуальні питання діяльності центрального органу виконавчої влади в галузі туризму» Підготувати доповідь «Актуальні питання громадських організацій у туризмі»
Тема 9. Державне регулювання туристичного бізнесу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь «Програми розвитку туризму»

Інформаційні джерела

1. Джинджоян В. В. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навч. посіб. / В. В. Джинджоян, Т. В. Тесленко, К. М. Горб. – Дніпро: ДДУ, 2022. – 348 с.
2. Джинджоян В. В. Основи туризмознавства: навч. посіб. / В. В. Джинджоян, Н. А. Горожанкіна, З. В. Бойко. – Київ: Каравела 2022. – 231 с.
3. Кручек О. А. Основи туризмології: навч. посіб. / О. А. Кручек, С. Ф. Соляник, О. В. Парубець, С. І. Гордієнко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 234 с.
4. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства: навч. посіб. / О. К. Любчук. – Маріуполь: ГВУЗ «ПДТУ», 2018. – 154 с.
5. Мальська М. П. Активний туризм: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, П. В. Романів. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 252 с.
6. Мальська М. П. Гастрономічний туризм: навч. посіб. / М. П. Мальська, М. І. Філь, І. Г. Пандяк. – Київ: Каравела, 2021. – 304 с.
7. Мальська М. П. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти): навч. посіб. / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, Н. В. Антонюк. – Київ: Каравела. 2022. – 234 с.
8. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, В. В. Худо. – К.: ЦУЛ, 2019. – 368 с.
9. Мальська М. П. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посіб. / М. П. Мальська, А. Т. Грицишин, С. В. Білоус, М. Я. Топорницька. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 232 с.
10. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території: підручник / М. Мальська, Н. Паньків. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 534 с.
11. Михайліченко Г.І. Організація туризму. Модуль 1. Основи туризмознавства: опорний конспект лекцій / Г. І. Михайліченко. – К.: Київ. Торг.-екон. ун-т, 2018. – 188 с.
12. Скляр Г. П. Трансдисциплінарність в дослідженні міжнародного туризму як інструменту публічної дипломатії / Г. П. Скляр, С. І. Лиман, М. М. Логвин, О. О. Тараненко, Л. І. Климова // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2025. – № 3 (117). – С. 77-82.
13. Скляр Г.П. Культура та підприємництво у туризмознавстві: трансдисциплінарний підхід / Г. П. Скляр, М. М. Логвин, Д. М. Логвин, А. В. Черкаська, К. С. Наріжняк // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2024. – № 3 (113). – С. 37-42.
14. Торяник В. М. Екскурсологія: підручник / В. М. Торяник, А. В. Хрідочкін, В. В. Джинджоян. – Київ: Каравела, 2023. – 370 с.
15. Устименко Л. М. Основи туризмознавства: практикум / Л. М. Устименко, Н. В. Булгакова; МОН України, М-во культури України, Київський НУ культури і мистецтв [та ін.]. – К.: Ліра-К, 2018. – 79 с.
16. Федорченко В. К. Організація туризму в Україні: регіональні аспекти: навч. посіб. / В. К. Федорченко, І. М. Мініч. – Київ: Ліра-К, 2021. – 338 с.
17. Ярмоменко С. Г. Туристичні ресурси України: навч. посіб. / С. Г. Ярмоменко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 472 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>
Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під

час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

- Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

- Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

- Безпека освітнього середовища:

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (8 балів)	33
Модуль 2 (теми 6-9): захист домашнього завдання (4 бали); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (7 балів)	27
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	6
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках	6
	2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
	3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	6
Разом*		30

*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни